

Kultivál – az ifjú közösséget építő fesztivál

Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, Lendva

A '80-as években sorra szerveződtek a művelődési egyesületek a Muravidéken, amelyek zömében pávaköröket és falusi színházi társulatokat foglaltak magukba. A rendszerváltás után már igen pezsgett a kulturális élet, amelyet akkoriban a magyar érdekközösség támogatott, de már megformálódott a gondolat, hogy egy intézmény karolná fel a művelődést a térségben. Így a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség 1993 decemberében megalapította a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézetet, amely hivatalosan 1994 januárjában kezdte el munkásságát azzal a céllal, hogy a muravidéki magyar nemzeti közösségnek a kulturális tevékenységét fejlessze, a legtágabb értelemben segítse, az egyetemes magyar kulturális értékeket megőrizze és népszerűsítse. Továbbá szervezen kulturális programokat, segítse megerősíteni a magyar nemzeti közösség nemzeti öntudatát és erősítse azt, valamint az erre irányuló kutatómunkákat vezesse.

A leírt feladatok igen széles körűek, sokszínűek és nem mindig egyszerűek, de az intézetben mindig is törekedtünk arra, hogy ele-

get tegyünk a kihívásoknak. Az intézet megalapításától kezdve a legkiemelkedőbb helyen a művelődési egyesületek és egyéb csoportok szakmai támogatása és megerősítése állt. Ez a terület a legszélesebb körű, hiszen ebben a csoportban található a népdalkörök, citera-együttesek, hímzők, kézművesek, színjátszó csoportok, versmondók, táncosok és néptáncosok. Rajtuk kívül több írónk, költőnk alkotásait is megjelentettük, de egyéb kuta-

tómunkák eredményeit is kiadtuk, amelyek megvásárolhatók a Bánffy Központunk könyvesboltjában.

A fiatalok megtartása is fontos szempont a számunkra, ezért különböző versenyeket szervezünk a részükre, amely keretében megismerkedhetnek a magyar történelemmel, földrajzzal, versekkel, irodalommal, továbbá társzervezői vagyunk határon átívelő néptáncos, népdalos vagy akár értékteremtő versenyeknek és vetélkedőknek.

A kolozsvári Bánffy-palota udvarán a Kultivál történése

Az iskoláknak, óvodáknak biztosítjuk a szakembereket a különféle magyar jellegű szakkörökhez, és lehetőségeket nyújtunk a magyar kultúra megismerésére az óvodától egészen a középiskola végéig. Nyáron több táborot is szervezünk a fiataloknak, amelyek között található szakmai, honismereti, képzőművészeti, kézműves vagy akár néptáncos jellegű is.

Rendezvényeket, a Bánffy Központunkon kívül, egész Muravidéken szervezünk különböző alkalmakra, legyenek azok színházi bérletes előadások, koncertek, ünnepi műsorok, konferenciák stb. Mindemellett pedig ápoljuk és bővítjük a szakmai kapcsolatokat a Muravidéken, Magyarországon, Szlovéniában és az egész Kárpát-medencében.

A kezdet kezdetétől sokat köszönhattünk Zala és Vas megyének, amelyek mind a mai napig segítik munkánkat, ajtókat nyitnak és lehetőségeket nyújtanak. A Nemzeti Művelődési Intézet környező igazgatóságai is partnereink között vannak a kezdetektől fogva, hiszen még amikor Megyei Művelődési Központokként működtek, az egyesületeink szakembereit rajtuk keresztül tudtuk megtalálni és foglalkoztatni. De természetesen más magyarországi szervezetekkel is

A lendvai kultivál nyitánya a Bánffy Központ udvarán

szoros a kapcsolatunk, mint például a Magyarság Házával, a Hagyományok Házával és sok más szervezettel.

A Nemzeti Művelődési Intézet a kétezres évek elején indított egy Kárpát-medencei képzést, amely nem csak tudást adott a külhoni régiók kulturális vezetőinek, hanem összekovácsolta őket, amely a mai napig felbecsülhetetlen értéket jelent a számunkra. Ez a kapcsolat vezetett odáig, hogy 2008-ban megalakult a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal, amelynek alapító tagjai a mi intézményünkön kívül a kolozsvári Er-

délyi Magyar Közművelődési Egyesület – Közép-erdélyi Magyar Művelődési Intézet, a dunaszerdahelyi Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet, a beregszászi Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a zentai Vajdasági Magyar Művelődési Intézet. Az évek folyamán a Nemzeti Művelődési Intézet is csatlakozott a kerekasztalhoz, majd annak igen fontos partnere lett. Ha nem szólt volna közbe a jelenlegi vírushelyzet, akkor a tagság is gyarapodott volna, hiszen egy-két megbeszélésünkön már jelen voltak más intézmények, egyesületek képviselői is, akik kifejtették csatlakozáshoz való igényüket.

Az első évek kisebb közös projektjei vezettek el bennünket ahhoz, hogy ráébredjünk arra, mennyire fontos belefűzni ebbe a kapcsolatrendszerbe a fiatalokat is, hiszen minden szervezet célja, hogy minél tovább tudjon alkotni, minél tovább tudjon új dolgokat létrehozni és folyamatosan megújulni. Az utánpótlás kineveléséhez pedig rengeteg energia és türelem szükséges.

A Budai Várban megrendezett külhoni találkozók újragondolásként született meg a Kerekasztal kezdeményezésére a Kárpát-medencei Kulturális Ifjúsági Fesztivál

A lendvai Kultivál meglátogatta a lendvai kilátótornyot is

– a KULTIVÁL, amelynek névadói az erdélyi barátaink voltak. A kezdeti elképzelés úgy nézett ki, hogy a fesztivált minden évben más helyszínen szerveznék meg, és mindig a főszervező szerepét a kerekasztal egy-egy tagja venné át. Fontos szempont volt az is, hogy a fesztivál érdemi részét engedjük át a fiatalok elképzeléseinek. Így született meg a megállapodás, hogy minden évben Szent István ünnepe utáni időszakban megszervezzünk egy olyan kulturális fórumot, ahol egy olyan közösséget teremtünk, amely rövid távon képes együtt dolgozni és alkotni, hosszú távon pedig megalapozza a Kárpát-medencei összlakosság mindennapokra is kiterjedő kapcsolati hálóját.

A Kultivál első állomása 2015-ben Kolozsvár volt. A rendezvény a Kolozsvári Magyar Napokat megelőzően, a Bánffy-palota udvarán zajlott másfél napon keresztül, ahova az egész Kárpát-medencéből jöttek fiatal művészek, és együtt alkottak, kiállítást rendeztek és különböző kulturális műsorral kedveskedtek az odalátogatóknak. A Muravidékről is szép számban vettek részt fiatalok a fesztiválon, akik kézműveskedtek, bemutatták Muravidék gasztronómiáját, zenei koncertet adtak és egyéb foglalkozást tartottak. Mindenki

Készül a művészeti alkotás a lendvai parkban

hozzáadott az igen jóra sikerült programhoz, hiszen a tánc, zene, a hagyomány és a modern kultúra fonódott össze a fiatalok interpretálásában. Az eseményhez a fiatalok és a felnőttek is reményeket fűztek. És nem kellett csalódnia, hiszen második évben Muravidék adott otthont a rendezvénynek, ahol több mint száz fiatal mutatkozott be a nagyközönségnek. Ismételten voltak koncertek, színházi előadások, konferencia, képzőművészeti közös alkotások, kézműves foglalkozások, néptánc, népzene stb. A Kultivál Lendva több helyszínén zajlott, együtt lüktetett a vá-

rosi étellel ebben a néhány napban. A Bánffy Központtól kezdve a színháztermen át, a városi park több zugába is vittünk programokat és a csapatépítés sem maradhatott el. A fesztivál zárásaként csatlakoztunk Lendván a Bográcsfőző versenyhez és így vált teljessé a Muravidéken megvalósult Kultivál.

A következő állomás Dunaszerdahely volt 2017-ben, ahol a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet székháza, valamint a környéke adott helyet a Kultiválnak. Mivel már harmadik éve zajlott a fesztivál, sok résztvevő ismerte egymást, régi barátként találkoztak ismét egymással. Kezdtől kialakulni a jövőkép, új tartalmakkal bővült a fesztivál. Az időpont ugyan augusztus elejére tolódott, de most sem maradt el a sokszínű programsorozat, hiszen kreatív, ifjú művészek kaptak teret, köztük festők, fotósok, színészek, zenészek, verséneklők. Érdekes volt, hogy utcazenészek is bemutatkoztak a Vámbéry téren, és a helyi szervező jóvoltából egy kirándulás is be volt iktatva a résztvevők számára, ahol megtekinthették Nagymegyert és Dunaszerdahelyt.

Vajdaságban az oromi Malom Fesztivál keretein belül rendezték meg a Kultivált és első alkalommal

A Kultivál sátor az oromi Malomfesztiválon

A Kultivál főzsarkára a nagyszebeni Hungarikum Napokon

volt sátorozó szállásmegoldás. Ez is különleges élményt nyújtott a Kárpát-medence minden szegletéből érkező fiatalok számára. Mivel a Kultivál már egy meglévő zenei fesztivál keretein belül lett megvalósítva, így még az eddigieknél is sokszínűbb program várta a fiatalokat. A táborhangulatú fesztiválon több workshop várta a résztvevőket. Lehetett képzőművészkedni, színészkedni, de fiatal filmesek alkotásait is meg lehetett tekinteni, és nem maradhatott el az oktatással egybekötött reneszánsz táncbemutató sem. Itt szakmai tréningek is várták a fiatalokat, ahol egyéb tudásukat, képességeiket fejleszthették. Érdekes, modern megközelítésű művészi tevékenységek is helyet kaptak, de ismét volt kiállítás is és az előző évekből megszokott egyéb programok is.

A külhoni területeken zajló négyéves barangolás után 2019-ben a Nemzeti Művelődési Intézet vállalta át a főszervezői szerepet. Így a Kultivál fesztiválunk a Lakitelek Népfőiskolán lett megtartva az „Érzem – teszem – mutatom” című közösségfejlesztő tábor keretein belül. A tematikája a kortárs, ifjúsági irodalmi alkotások interpretálására irányult. Sajnos ebben az évben nem volt teljes a csapat, hiszen

Muravidékről nem tudtak érkezni résztvevők és más területekről is kisebb számban voltak jelen, de ennek ellenére egy nagyon tartalmas programot sikerült kivitelezni, amely szakmai szempontból felbecsülhetetlen volt. Itt kifejezetten Kárpát-medence régiói között való szakmai kapcsolatok kialakítása, fenntartása és fejlesztése volt a cél. Két helyszínen zajlottak workshopok az ifjúságsegítés és a képzőművészet területén, de voltak csapatépítő foglalkozások is.

A kárpátaljai helyzetre való tekintettel eddig sajnos ott nem sikerült egyszer sem kivitelezni a Kultivál programját, így a 2020-as évben ismét Erdély lett a házigazda a nagyszebeni Hungarikum Napok keretein belül. Legalábbis a tervek szerint, de sajnos a koronavírus-helyzet közbeszólt, és lehetetlenné vált, hogy a fiatalok odautazzanak. Ennek ellenére nem mondtunk

le a tervünkről, és az idei évben megszerveztük a 6. Kultivált erdélyi, vajdasági és muravidéki résztvevőkkel. A csapatok létszáma sajnos nagyon megcsappant, ami a járványügyi helyzetnek tudható be, hiszen július elején még nagyon alacsony volt Európában az átoltottság. Kisebb létszámú, de tartalmas programot sikerült összeraknunk a nagyszebeni Hungarikum Napok keretében. Az EMKE megszervezte a nagyszebeni skanzenben a kültéri könyvtárat, volt könyvbemutató, reneszánsz játék-bemutató, gasztrokínálat és verses est is várta a résztvevőket.

Jövőre, reményeink szerint, ismét Muravidék ad otthont a Kultiválnak, és bízunk abban, hogy sokszínű, minden területet lefedő szakmai programot tudunk összeállítani. A terveink szerint Lendvától Hodosig zajlana a program, színházi előadásokkal, koncertekkel, táncokkal, közös workshopokkal, kiállítással és nem utolsósorban társalgással. Fontos lenne ismét összehozni a nagy volumenű fesztivált, hiszen már lassan két éve annak, hogy a koronavírus miatt a megszokott közösségi alkalmak eltűntek az életünkől, kiváltképp a fiataloknak. Szükséges, hogy ismét visszazökkenjünk a normális kerékvágásba és építsük tovább azt, amit hat éve közösen elkezdtünk. Építjük, ápoljuk, továbbadjuk a kapcsolatrendszereket és újakat hozunk létre annak érdekében, hogy legyen kiknek átadni a stafétabotot, és ami még fontosabb, hogy legyen mit átadnunk az utánunk jövőeknek.

SOÓS MIHÁLY 36 éves, kétgyermekes családapa, a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet igazgatója, egykori néptáncos, citerás, énekes, színész. Majdnem egy évtizeden át tanító az 1. sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában, ahol néptáncot és citerázást is tanított. A muravidéki magyarság sokoldalú munkája elismeréseként 2007-ben Zala György Kulturális Nívódíjban részesítette.